

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti yanında
Kütləvi İformasiya Vasitələrinin
İnkisafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

9-cu istiqamət: Azərbaycançılıq ideyasının təbliği

Mədəniyyətlərarası dialoqun formallaşmasında ve inkişaf etdirilməsində Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyaset beynəlxalq birliyin də diqqətindədir. Dövlətimiz müxtəlif xalqların, konfessiyaların nümayəndələrinin dinc və sülh, əmin-amanlıq şəraitində yaşaması üçün nümunəvi bir mühit formalasdırıb.

Bir çox ekspert, filosof, tarixçi qeyd edir ki, Azərbaycanın mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı naminə töhfələri dünya ölkələrinə nümunədir, onlar bundan örnək götürməli və mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirməlidirlər.

Məlum olduğu kimi, sentyabrin 21-də BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyası çərçivəsində BMT-nin 75 illiyinə həsr edilmiş videoformatda Yüksək Səviyyəli İclasda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Qoşulmama Hərəkatının sədri İlham Əliyev çıxış edib. Qeyd edək ki, dünya üzrə 182 ölkə arasında Azərbaycanın dövlət başçısının çıxışı iclas iştirakçıları tərəfindən böyük maraqla qarşılıanıb.

"Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqində vacib rol oynayır"

Prezident İlham Əliyev çıxışında bir sıra vacib məsələlərə toxunub. Azərbaycanın mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoqa böyük töhfələr verdiyi vurgulanıb. "...Azərbaycanın mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqində vacib rol oynayır. Azərbaycanın tanınmış multikulturalizm mərkəzlerindəndir. 2008-ci ildə Azərbaycan tərəfindən başlanılmış "Bakı Prosesi" mədəniyyətlərarası dialoqun məqsədini daşıyır, həmçinin, BMT tərəfindən dəstəklənir. İki ildən bir Azərbaycanda keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu BMT Baş Assambleyasının qətnaməleri ilə "mədəniyyətlərarası dialoqun təşviq üçün əsas qlobal platforma" kimi tanınmışdır.

2016-ci ildə BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumu Azərbaycanda keçirilmişdir. Bundan əlavə, Azərbaycan 2015-ci ildə İlk Avropa Oyunlarına və 2017-ci ildə IV İslam Həmşəyi Oyunlarına evsahibliyi etmişdir. Həmin idman yarışları da mədəniyyətlərarası dialoqa mühüm töhfə olmuşdur.

2016-ci ildə Roma Papası Azərbaycana səfər etmişdir. Bu ilin fevral ayında mənim Vatikana səfərim baş tutmuş və orada Papa Fransisklə görüşüm olmuşdur. Görüş zamanı Papa Fransisk Azərbaycanı "əsl tolerantlıq nümunəsi" adlandırmışdır.

Azərbaycan dini abidələrin - məscid, kilsə və sınaqoqların bərpasına çox böyük əmək verir. Biz müxtəlif ölkələrdə belə dini və tarixi abidələrin bərpası ilə bağlı birge layihələr həyata keçirmişik".

**"Bu göstəricilərinə
göre də ölkəmiz
çoxmilətli,
çoxkonfessiyalı
ölkə kimi tanınır..."**

Tanınmış tədqiqatçı, ədəbiyyatşunas, filologiya üzrə felsefə doktoru Qiyamət Məhərrəmli bildirdi ki, Şərqlə Qərbin qovşağından vurğulayıb.

**"Biz dünyaya
dözümlülük və
birgəyəşayış
nümunəsinə
təqdim edirik"**

Prezident İlham Əliyev

Mədəniyyətlərarası dialoq platforması üçün unikal məkan statusu - Azərbaycançılıq ideyasında yeni praktik təcəssüm...

da yerleşən və tarixin bütün dövrlərində sivilizasiyalararası dialoq mərkəzi kimi diqqət çəkən Azərbaycanda Prezident İlham Əliyev və ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun rəhbəri Mehriban Əliyeva tərəfindən bu tarixə ənənə daha da zənginləşdirilərək davam etdirilir.

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra ölkəmizde uzun illərdən bəri bu ənənə davam etdirilir və ölkəmiz sivilizasiyalararası dialoqun mərkəzine çevrilir. Q.Məhərrəmli vurğuladı ki, ölkəmiz multikultural dəyərlərə sahibdir, ayrı-ayrı da nümayəndələrinin sərbəst fəaliyyətinə şərait yaradılması bunun əsl nümunəsidir. Bu istiqamətde xüsusile Heydər Əliyev Fonduñun təşəbbüsü ilə ayrı-ayrı ölkələrdə dünya sivilizasiyanın inkişafına böyük töhfələr verilir. Q.Məhərrəmlinin sözlərinə görə, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına xüsusi önem verən Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fonduñun xətti ilə dünya ölkələrində bir sıra mühüm işlər görüb. Bir sıra ölkələrdə məktəblərin tikintisinin, təmirinin, muzeylərin, mədəniyyət ocaqlarının, dini məbədlərin, kilsələrin bərpasında Fonduñun tərəfindən saysız iş görüldüyüni deyən Q.Məhərrəmlinin sözlərinə görə, bütün bunlar mədəniyyətlərarası dialoqla verilən böyük töhfələrdir. Romada katakombaların təmirini xatırladan Q.Məhərrəmli bildirdi ki, bu amilin özü də böyük nümunədir. "Azərbaycan dövlətinin mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına verdiyi töhfələr bütün dünya ölkələri üçün bir örnəkdir. Bilişiniz ki, əsrlər boyu Azərbaycanda müxtəlif xalqların nümayəndələri həmişə birgə yaşayıb, ciyin-ciyinə fəaliyyət göstərib, əməli işlər görüb, bütün etnik qrup və dinlərin nümayəndələri məhrəban, sülh və harmoniya şəraitində yaşayırlar. Bu gün də belədir. Elə bərə göstəricilərinə görə də ölkəmiz çoxmilətli, çoxkonfessiyalı ölkə kimi tanınır, bura sülhün, əmin-amanlıqın, mədəniyyətlərarası dialoqun əvəzsiz məkanıdır".

**"Bu göstəricilərinə
göre də ölkəmiz
çoxmilətli,
çoxkonfessiyalı
ölkə kimi tanınır..."**

Tanınmış tədqiqatçı, ədəbiyyatşunas, filologiya üzrə felsefə doktoru Qiyamət Məhərrəmli vurğuladı ki, beynəlxalq aləmin Azərbaycanı multikultural bir ölkə kimi tanınır, bura sülhün, əmin-amanlıqın, mədəniyyətlərarası dialoqun əsas qlobal platforma kimi tanınmışdır" - deyə dövlət başçısı çıxışında vurğulayıb.

**"Biz dünyaya
dözümlülük və
birgəyəşayış
nümunəsinə
təqdim edirik"**

Prezident İlham Əliyev

ke kimi tanıb qəbul etməsində bu amillərin əhəmiyyəti rolü var. O qeyd etdi ki, qədim dövlətçilik ənənələrinə, tarixə, adət-ənənələrə, milli-mənəvi, mədəni dəyərlərə, zəngin yeraltı və yerüstü sərvətlərə sahib olan Heydər Əliyev Fonduñun təşəbbüsü ilə ayrı-ayrı ölkələrdə dünya sivilizasiyanın inkişafına böyük töhfələr verilir. Q.Məhərrəmlinin sözlərinə görə, mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafına önem verən Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fonduñun xətti ilə dünya ölkələrində bir sıra mühüm işlər görüb. Bir sıra ölkələrdə məktəblərin tikintisinin, təmirinin, muzeylərin, mədəniyyət ocaqlarının, dini məbədlərin, kilsələrin bərpasında Fonduñun tərəfindən saysız iş görüldüyüni deyən Q.Məhərrəmlinin sözlərinə görə, Prezident İlham Əliyevin mədəniyyət sahəsində beynəlxalq təşəbbüsələrə göstərdiyi dəstək nəticəsində bu gün Azərbaycan sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası dialoq məkanına çevrilir. O vurğuladı ki, 12 il əvvəl Bakıda Avropa Şurasına üzv dövlətlərinin mədəniyyət nazirləri konfransının keçirilməsinin təşəbbüskarı da məhz Prezident İlham Əliyev olub. Bakıda keçirilən Avropa Şurasına üzv dövlətlərinin mədəniyyət nazirlərinin konfransına islam ölkələrinin də dəvət ediləsi, onların iştirakı və həmin tədbirin keçirilməsi təkəcə Azərbaycanın deyil, eyni zamanda, Şərqi və Qərbi dövlətlərinin mədəni həyatında böyük əhəmiyyət kəsb edirdi.

**Global təşəbbüsə
çevrilən "Bakı
prosesi"...**

Bildirək ki, Avropa Şurasına üzv dövlətlərinin mədəniyyət nazirləri konfransında Prezident İlham Əliyevin irəli sürdüyü təkliflər və tövsiyələri tədbirin beynəlxalq əhəmiyyətini daha da artırdı. Konfransda sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişafını nezərdə tutan "Bakı prosesi"nin əsasının qoyulması təşəbbüsə sonrakı illerde qlobal prosesə çevrildi.

Ekspertlər qeyd edirlər

sile xalqların dostlaşdığını, mədəniyyətlərin bir-birini inkar etmədiyi deyən ekspert bildirir ki, Azərbaycanda mədəniyyətlərarası dialoq hər zaman mövcud olub. "Bilirik ki, Azərbaycanda mədəniyyətlərarası dialoqun multikulturalizmə təsiri əvəzsizdir. Bu gün Azərbaycanda multikulturalizm azərbaycançılığın daxilində özünü inkişaf etdirib. Azərbaycançılıq ideyasının vacib sahələrdən biri kimi özünü ifadə edən multikulturalizm bu gün ən yüksək səviyyədədir. Aparılan müxtəlif araşdırımlar nəticəsində mədəni müxtəlifliklərin fərqlində olan, bu fərqliliklərə hörət göstərən və mədəni müxtəlifliyi qarşılıqlı anlaşma yolu ilə üstünlüyə çevirə bilən Azərbaycanın müvəffəqiyyət əldə etdiyi bütün dünyada xalqları, ölkələri aydın şəkildə görür, hiss edir... Çağdaş dünyada gedən proseslər bu gün bu məsələləri: sülh şəraitində bir arada yaşama, mədəniyyətlərarası dialoqun vacibliyini gündəmə yeniden getirib. Bu gün özündə mədəniyyətlərin, sivilizasiyaların, konfessiyaların qarşılıqlı münasibələrini əhatə edən humanitar məsələlər həssas ya-naşmanı tələb edir. Mədəniyyətlərin dialoqu dünyada sabitliyin qorunması, problemlərin qarşısının alınması, həll ediləsi baxımdan çox əhəmiyyətliidir. Son zamanlar dünyada digərlərinə qarşı dözümsüzlükdən qaynaqlanan qaynar nöqtələr formalaşmağa başlayıb".

G.Baxışova qeyd etdi ki, mədəni müxtəlifliyin təniması ilə bağlı BMT Konvensiyasına qoşulan Azərbaycan Respublikası mədəniyyətlərarası dialoqun zəruriliyinə böyük əhəmiyyət verərək, Şərqi və Qərbi ölkələri arasında mədəni eməkdaşlığı genişləndirilməsinə rəvəc verəkdir. "Müstəqillik əldə etməyimizlə başlayan bu qısa, lakin uğurlu yolda multikulturalizm Azərbaycan dövlətinin milli-mənəvi, ümuməbəşəri, humanist dəyərlərə söykənən siyasi kursuna çevrilib" - deyə o bildirdi.

İradə SARIYEVA
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İformasiya Vasitələrinin İnkisafına Dövlət Dəstəyi Fonduñun maliyyə dəstəyiyle çap olunur.